

© Ministry of Justice of the Czech Republic, www.justice.cz. [Translation already published on the official website of the Ministry of Justice of the Czech Republic.] Permission to re-publish this translation has been granted by the Ministry of Justice of the Czech Republic for the sole purpose of its inclusion in the Court's database HUDOC.

© Ministerstvo spravedlnosti České republiky, www.justice.cz. [Překlad již zveřejněný na oficiální webové stránce Ministerstva spravedlnosti České republiky.] Povolení k opětovnému zveřejnění tohoto překladu bylo uděleno Ministerstvem spravedlnosti České republiky pouze pro účely zařazení do databáze Soudu HUDOC.

**RADA EVROPY
EVROPSKÝ SOUD PRO LIDSKÁ PRÁVA
DRUHÁ SEKCE**

VĚC HAVLÍČKOVÁ proti ČESKÉ REPUBLICĚ
(stížnost č. 28009/03)

**ROZSUDEK
ŠTRASBURK
14. února 2006**

*Tento rozsudek nabude právní moci za podmínek stanovených v článku 44 odst. 2 Úmluvy.
Může být předmětem formálních úprav.
Pořízený překlad rozsudku do češtiny není překladem oficiálním.*

Ve věci Havlíčková proti České republice,

Evropský soud pro lidská práva (druhá sekce), zasedající v senátu ve složení
pánové J.-P. COSTA, *předseda*, I. CABRAL BARRETO,
K. JUNGWIERT,
V. BUTKEVYCH,
M. UGREKHELIDZE,
paní A. MULARONI,
E. FURA-SANDSTRÖM, *soudci*, a paní S. DOLLÉ, *tajemnice sekce*,
po poradě konané dne 24. ledna 2006,
vynesl tento rozsudek, který byl přijat výše uvedeného dne:

ŘÍZENÍ

1. Řízení bylo zahájeno stížností (č. 28009/03) směřující proti České republice, kterou dne 27. srpna 2003 podala k Soudu česká občanka paní Věra Havlíčková („stěžovatelka“) na základě článku 34 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod („Úmluva“).

2. Stěžovatelku zastupuje pan V. Pak, advokát působící v Praze. Českou vládu („vláda“) zastupuje její zmocněnec pan V. A. Schorm z Ministerstva spravedlnosti.

3. Soud dne 15. března 2005 rozhodl, že o podané stížnosti uvědomí vládu a že v souladu s článkem 29 odst. 3 Úmluvy projedná současně přijatelnost i odůvodněnost stížnosti.

SKUTKOVÝ STAV

4. Stěžovatelka má bydliště ve Frýdlantu v Čechách.

5. Dne 27. června 1988 se stěžovatelka rozvedla a následně dne 21. listopadu 1988 podala k Okresnímu soudu v Liberci návrh na vypořádání bezpodílového spoluvlastnictví manželů.

6. Ve dnech 13. ledna a 13. února 1989 se ve věci konala ústní jednání. Ve dnech 28. dubna a 8. června 1989 ustanovil okresní soud dva znalce za účelem ocenění nemovitých věcí, starožitností a šperků. Další ústní jednání proběhla ve dnech 13. prosince 1989, 29. listopadu 1990 a 5. března 1991. Mezitím předložil soudu svůj posudek znalec z oboru oceňování nemovitostí. Další jednání bylo nařízeno na 28. června 1991.

7. Dne 15. března 1992 obdržel soud nový znalecký posudek ohledně ceny nemovitostí a ustanovil jiného znalce z oboru oceňování šperků a starožitností.

8. Dne 20. srpna 1993 si soud vyžádal nový znalecký posudek na nemovitosti. Soudní znalec jej soudu předložil dne 6. září 1993.

9. Dne 4. ledna 1994 byl případ u okresního soudu přidělen jiné soudkyni.

10. Ve dnech 19. května a 9. června 1999 proběhla dvě ústní jednání, na nichž účastníci projevíli záměr uzavřít mimosoudní dohodu. Druhé z uvedených jednání bylo proto odročeno na neurčito.

11. Vzhledem k tomu, že účastníci řízení soudu nepodali zprávu o možnostech smírného řešení, konalo se dne 7. února 2002 další ústní jednání. To však bylo odročeno za

účelem vypracování znaleckých posudků ohledně hodnoty starožitností a šperků. Soud krom toho vyzval stěžovatelku ke sdělení adresy svědka, jehož výslech navrhovala.

12. Dne 4. října 2002 soud ustanovil nového znalce z oboru oceňování nemovitostí, který svůj znalecký posudek předložil v únoru roku 2003.

13. Ve dnech 31. října 2002 a 29. dubna 2003 proběhla další ústní jednání. Stěžovatelka se druhého z nich nezúčastnila, neboť tou dobou pobývala ve Spojených státech amerických. Soud proto jednání odročil na neurčito.

14. Dne 17. července 2003 sdělila právní zástupkyně stěžovatelky soudu, že se její klientka vrátila do České republiky a že mimosoudní dohoda účastníků není vyloučena. Stěžovatelka dne 3. září 2003 soudu sdělila, že spor trvá. Dne 16. října 2003 stěžovatelka soudu oznámila, že se bude až do prosince roku 2003 zdržovat v zahraničí.

15. K žádosti právní zástupkyně stěžovatelky bylo ústní jednání nařízené na 4. května 2004 odročeno na 18. května 2004. Na tomto jednání vznesl žalovaný námitku podjatosti soudkyně. Krajský soud v Ústí nad Labem dne 15. července 2004 námitku podjatosti zamítl a věc vrátil okresnímu soudu.

16. Ústní jednání nařízené na 2. listopadu 2004 bylo pro nemoc žalovaného odročeno.

17. Jednání nařízené na 25. ledna 2005 bylo opět odročeno na neurčito, neboť se účastníci řízení nedokázali shodnout na hodnotě starožitností a šperků. Soud si vyžádal písemné zprávy od České pojišťovny a od policie, neboť žalovaný tvrdil, že mu byly v roce 1995 některé ze starožitností odcizeny.

18. Řízení v prvním stupni podle všeho dosud probíhá.

PRÁVNÍ POSOUZENÍ

I. K TVRZENÉMU PORUŠENÍ ČLÁNKU 6 Odst. 1 ÚMLUVY

19. Stěžovatelka tvrdí, že délka řízení byla v rozporu s požadavkem na „přiměřenou lhůtu“ zakotveným v článku 6 odst. 1 Úmluvy, jehož příslušná část zní:

„Každý má právo na to, aby jeho záležitost byla (...) v přiměřené lhůtě projednána (...) soudem (...), který rozhodne o jeho občanských právech nebo závazcích (...).“

20. Vláda s tímto tvrzením nesouhlasí.

21. Rozhodné období počalo běžet až dne 18. března 1992, kdy Česká republika uznala právo na podávání individuálních stížností. Při posuzování přiměřenosti doby uplynulé od tohoto okamžiku je však třeba brát ohled i na stav, v jakém se řízení k tomuto datu nacházelo.

Rozhodné období dosud neskončilo. Věcné projednání případu tedy trvá třináct let a deset měsíců pro jeden stupeň soudní soustavy.

Ve skutečnosti již řízení trvá déle než sedmnáct let.

A. K přijatelnosti

22. Soud konstatuje, že stížnost není zjevně neopodstatněná ve smyslu článku 35 odst. 3 Úmluvy. Soud dále neshledal žádný jiný důvod nepřijatelnosti stížnosti a prohlašuje ji tedy za přijatelnou.

B. K odůvodnění

23. Vláda tvrdí, že se jedná o obzvlášť složitý soudní spor. Připouští však, že v letech 1994 až 1999 a 1999 až 2002 došlo v řízení ke dvěma obdobím nečinnosti, která byla způsobena pracovním přetížením okresního soudu a jeho nedostatečným personálním obsazením. K chování účastníků vláda uvádí, že se stěžovatelka a její bývalý manžel nedokázali shodnout na identitě starožitností a šperků ani se dohodnout na mimosoudním řešení sporu. Neustále jsou navrhováni noví svědci, když sama stěžovatelka není schopna identifikovat některé položky ze seznamů majetku předložených soudu.

24. Stěžovatelka s vládou nesouhlasí a závěrem zdůrazňuje, že došlo k porušení článku 6 odst. 1 Úmluvy.

25. Soud připomíná, že přiměřenost délky řízení je třeba hodnotit podle okolností případu a s ohledem na složitost věci, chování stěžovatele a příslušných orgánů a význam sporu pro stěžovatele (viz z mnoha dalších *Frydlender proti Francii*, [velký senát], č. 30979/96, § 43, ESLP 2000-VII).

26. Soud je toho názoru, že projednávaný případ byl do jisté míry složitý, neboť bylo zjevně obtížné zjistit skutkový stav a shromáždit důkazy na podporu tvrzení účastníků. Tato skutečnost však sama o sobě nemůže délku řízení ospravedlnit.

27. Chování účastníků řízení sice do jisté míry přispělo k délce řízení, Soud však připomíná, že i v právním řádu, v němž platí dispoziční zásada, postup účastníků řízení nezbavuje soudy povinnosti zajistit urychlené projednání věci, jak to požaduje článek 6 odst. 1 Úmluvy (viz rozsudek *Pafitis a ostatní proti Řecku* ze dne 26. února 1998, *Sbírka rozsudků a rozhodnutí* 1998-I, s. 458, § 93).

28. Co se týče chování vnitrostátních orgánů, Soud konstatuje, že soudní spor byl zahájen v listopadu roku 1988 a dosud nebyl v prvním stupni skončen. Podotýká, že vláda připustila existenci průtahů, které lze přičíst soudům.

Po přezkoumání veškerých předložených materiálů a s ohledem na vlastní judikaturu v této oblasti Soud dospěl k závěru, že v projednávaném případě byla délka řízení nadměrná a v rozporu s požadavkem na „přiměřenou lhůtu“.

K porušení článku 6 odst. 1 tedy došlo.

II. K POUŽITÍ ČLÁNKU 41 ÚMLUVY

29. Článek 41 Úmluvy zní:

„Jestliže Soud prohlásí, že byla porušena Úmluva nebo její protokoly, a jestliže vnitrostátní právo zúčastněné Vysoké smluvní strany umožňuje jen částečné odstranění důsledků tohoto porušení, Soud přizná v případě potřeby poškozené straně spravedlivé zadostiučinění.“

A. Újma

30. Stěžovatelka tvrdí, že v roce 1988 činila hodnota bezpodílového spoluvlastnictví přibližně 400 000 Kč, avšak od té doby se již zdvojnásobila. Stěžovatelka trvá na tom, že byla délkou řízení značně poškozena. Utrpěnou újmu však nevyčíslila.

31. Vláda zastává názor, že stěžovatelčiny nároky na spravedlivé zadostiučinění by měly být zamítnuty.

32. Soud je přesvědčen, že mezi jakoukoli hmotnou škodou, kterou mohla stěžovatelka utrpět, a zjištěným porušením Úmluvy neexistuje příčinná souvislost. Soudu zejména

nepřísluší odhadovat, jak by řízení dopadlo, kdyby probíhalo v souladu s požadavkem na přiměřenou lhůtu zakotveným v článku 6 odst. 1 Úmluvy (viz rozsudek *Werner proti Rakousku* ze dne 24. listopadu 1997, *Sbírka* 1997-VII, s. 2514, § 72). Soud proto nárok z tohoto titulu zamítá.

Soud je však toho názoru, že stěžovatelka nepochybně utrpěla jistou morální újmu, která nemůže být zhojena pouhým konstatováním porušení Úmluvy. Rozhodl se proto přiznat stěžovatelce z tohoto titulu na spravedlivém základě částku 10 000 €.

B. Náklady řízení

33. Stěžovatelka nepožaduje náhradu nákladů řízení.

C. Úroky z prodlení

34. Soud považuje za vhodné, aby byly úroky z prodlení založeny na úrokové sazbě marginální zápůjční facility Evropské centrální banky, zvýšené o tři procentní body.

Z TĚCHTO DŮVODŮ SOUD JEDNOMYSLNĚ

1. *prohlašuje* stížnost za přijatelnou;

2. *rozhoduje*, že došlo k porušení článku 6 odst. 1 Úmluvy;

3. *rozhoduje*,

a) že žalovaný stát má stěžovatelce zaplatit ve lhůtě tří měsíců ode dne, kdy rozsudek nabude právní moci podle článku 44 odst. 2 Úmluvy, částku 10 000 € (deset tisíc euro) z titulu morální újmy, která se převede na národní měnu žalovaného státu podle kursu platného ke dni úhrady, a dále případnou částku daně,

b) že od uplynutí výše uvedené lhůty až do zaplacení bude stanovená částka navyšována o prostý úrok se sazbou rovnající se sazbě marginální zápůjční facility Evropské centrální banky platné v tomto období, zvýšené o tři procentní body.

Vyhotoveno v anglickém jazyce a sděleno písemně dne 14. února 2006 v souladu s článkem 77 odst. 2 a 3 Jednacího řádu Soudů.

S. DOLLÉ
tajemnice

J.-P. COSTA
předseda